

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/१०३
निर्णय दिनांक : १०/०३/२०११

१ श्री. शेख मिनाज हाजी कादर
रा. चांदा, ता. नेवासा,
जि. अहमदनगर.

: अपिलार्थी : अनुपस्थित

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा
निवासी नायब तहसिलदार,
तहसिल कार्यालय नेवासा
ता. नेवासा, जि. अहमदनगर.

: प्रतिवादी : उपस्थित

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा
तहसिलदार, तहसिल कार्यालय नेवासा,
जि. अहमदनगर.

प्रतिनिधी
उपस्थित

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक २७/४/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६ (१) अन्वये त्यांचा अर्ज दिनांक ३०/१२/२००९ नुसार जन माहिती अधिकारी तथा निवासी नायब तहसिलदार, तहसिल कार्यालय नेवासा जि. अहमदनगर यांच्याकडून नेवासा तालुक्यातील सर्व सर्कल व कामगार, तलाठी, कोतवाल यांची संपूर्ण नावे, पद, पत्ता, हजर झाल्याचा दिनांक वगैरे माहितीची मागणी केली आहे. माहिती प्राप्त न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दि. १७/२/२०१० नुसार प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा तहसिलदार नेवासा, जि. अहमदनगर यांचेकडे प्रथम अपील अर्ज दाखल केला.

आज सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी तथा विद्यमान निवासी नायब तहसिलदार, तहसिल कार्यालय, नेवासा यांनी असा युक्तीवाद केला की, तत्कालीन निवासी नायब तहसिलदार श्री. शिंदे यांनी राजीनामा दिला आहे. कार्यालयातील उपलब्ध संचिका पाहता असे दिसून येते की,

अपिलार्थीना माहिती पुरवण्यात आली नाही. तथापि, अपिलार्थीना मूळ अर्जाद्वारे हवी असलेली माहिती आज रोजी समक्ष आणली असून ती अपिलार्थीना ते देण्यास तयार आहेत.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी हजर नसल्यामुळे त्यांना प्रत्यक्ष माहिती देता येत नाही. त्यामुळे जन माहिती अधिकारी तथा विद्यमान निवासी नायब तहसिलदार यांना असे आदेशित करण्यात येते की, अपिलार्थीनी मूळ अर्जाद्वारे मागणी केलेली माहिती त्यांना रजिस्टर पोस्टाने, हे आदेश प्राप्त होताच आठ दिवसात विनामूल्य पुरवावी. जन माहिती अधिकारी तथा तत्कालीन नायब तहसिलदार यांनी विहित वेळेत माहिती न पुरवल्याने त्यांनी अधिनियमाच्या कलम ७(१) चे उल्लंघन केले असल्याने ते शास्तीस पात्र होतात. तथापि, त्यांनी राजीनामा दिला असल्याने /सध्या ते शासन सेवेत नसल्याने त्यांचेविरुद्ध कोणतीही कारवाई प्रस्तावित नाही.

विद्यमान जन माहिती अधिकारी यांनी अपिलीय अधिकारी तथा तहसिलदार यांचे निवेदन दाखल केले आणि असा खुलासा केला की, प्रथम अपिलाची सुनावणी प्रक्रिया झाल्याचे दिसून येत नाही. त्यांनी पुढे असे सांगितले की, तत्कालीन परिविक्षाधीन तहसिलदार श्री.राधाकृष्णन बदलून गेलेले आहेत. तत्कालीन प्रथम अपिलीय अधिकारी यांनी या प्रकरणी सुनावणी न घेऊन व आदेश पारित न करून अधिनियमाच्या कलम १९(१)चे उल्लंघन केले आहे. त्यामुळे जिल्हाधिकारी, अहमदनगर यांना त्यांचेवर यथोचित प्रशासकीय कारवाई करण्याबाबत शिफारस करण्यात येत आहे.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे व उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थीनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील मान्य करण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्रमांक १०३/२०१० मान्य करण्यात येत आहे.
२. जन माहिती अधिकारी तथा विद्यमान निवासी नायब तहसिलदार, तहसिल कार्यालय, नेवासा जि. अहमदनगर यांना अपिलार्थीना, त्यांनी मूळ अर्जाद्वारे मागणी केलेली माहिती हे आदेश प्राप्त होताच आठ दिवसात रजिस्टर पोस्टाने विनामूल्य पुरवावी.

नाशिक

दिनांक १०/०३/२०११

(मा. हि. शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री. श्री. शेख मिनाज हाजी कादर, रा. चांदा, ता. नेवासा, जि. अहमदनगर.
- २ जन माहिती अधिकारी तथा निवासी नायब तहसिलदार, तहसिल कार्यालय नेवासा, ता. नेवासा, जि. अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा तहसिलदार नेवासा, तहसिल कार्यालय नेवासा यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ जिल्हाधिकारी अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ५ निर्णय नस्ती.

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/१०५
निर्णय दिनांक : १०/०३/२०११

- १ श्री. अशोक दादा देवखिळे : अपिलार्थी : उपस्थित
द्वारा-बापुराव बाबुराव देवखिळे,
मु.पो. घारगार, ता. श्रीगोंदा,
जि. अहमदनगर.

विरुद्ध

- १ जन माहिती अधिकारी तथा : प्रतिवादी : उपस्थित
सहा. अभियंता,
महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्या.
उपविभाग बेलवंडी, ता.श्रीगोंदा,
जि.अहमदनगर.
- २ जन अपिलीय अधिकारी तथा : उपस्थित
कार्यकारी अभियंता,
महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्या.
ता.कर्जत, जि.अहमदनगर.

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक २७/४/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६ (१) अन्वये त्यांचा अर्ज दिनांक २५/१/२०१० नुसार जन माहिती अधिकारी तथा सहाय्यक अभियंता, महावितरण, बेलवंडी, उप विभाग, ता.श्रीगोंदा, जि.अहमदनगर यांचेकडून मौजे वडाळी ता. श्रीगोंदा येथील शेती पंपाच्या संदर्भात एकुण ४ मुद्यांवर माहिती मागितली आहे. चुकीची माहिती दिली असे नमुद करून अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दि.०९/३/२०१० नुसार प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता, महावितरण, कर्जत यांच्याकडे प्रथम अपील दाखल केले.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी यांनी असा युक्तीवाद केला की, त्यांना मिळालेली माहिती अ,ब,क अशा प्रपत्रांमध्ये दिलेली आहे. त्यामध्ये काही त्रुटी आहेत. जसे की, प्रपत्र-अ मध्ये काही ठिकाणी गट नंबर लिहिलेले नाहीत. तसेच इतर ठिकाणी व दुसऱ्या प्रपत्रांमध्ये असलेल्या त्रुटी

त्यांनी वाचून दाखविल्या. या माहितीमध्ये काही ठिकाणी वीजबील चालू नाही असे नमूद केले आहे. परंतु, अपिलार्थीचे असे म्हणणे होते की, या ठिकाणी काम पूर्ण झाले असून, मीटर बसविले असून, बील आकारले जात नाही. तसेच त्यांनी प्रथम अपील अर्ज रजिस्टर पोस्टाने पाठविला होता व त्या रजिस्टर पोस्टाची पावती त्यांनी प्रथम अपिलीय अधिकारी यांना दाखविली. या प्रकरणी सुनावणी इ आली नाही तसेच निर्णय प्राप्त झाला नाही असे त्यांनी सांगितले. अपिलार्थी यांनी सविस्तर लेखी निवेदन दाखल केले आहे व म.रा.वि.वि.कं.तील भष्ट्राचारी अधिका-यांवर कार्यवाही करावी अशी विनंती या निवेदनात केली आहे.

जन माहिती अधिकारी तथा तत्कालीन सहा. अभियंता आणि प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता, महावितरण, कर्जत यांनी असा युक्तीवाद केला की, अपिलकर्ता यांना दिलेली माहिती परिपूर्ण आहे. जन माहिती अधिकारी तथा सहा. अभियंता यांचे कार्यालयात, अपिलार्थीचा अर्ज दि. २७/०१/२०१० रोजी प्राप्त झाला आणि त्यांना पत्र दि. २३/०२/२०१० नुसार रजिस्टर पोस्टाने माहिती पुरविण्यात आली आहे. त्यांनी पुढे असेही सांगितले की, त्यांनी त्यांचे पत्र दि. २३/०२/२०१० नुसार माहितीपोटी रक्कमेचा भरणा करण्यास सांगितल्यानंतर व रु. २९/- चा भरणा दि. १८/०२/२०१० रोजी केल्यानंतर माहिती पुरविली आहे. अपिलकर्त्यांनी शेती पंपाची माहिती मागितली होती. तथापि, ते उल्लेख करत असलेल्या गट नंबर नसल्याबाबतच्या कनेक्शनच्या प्रकारामध्ये घर, असे नमूद केले आहे. याचा अर्थ, ती शेती पंपाची माहिती नसल्याने त्या ठिकाणी गट नंबर देण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही. तसेच जेव्हा माहिती दिली, त्यावेळेला ज्या ठिकाणी वीजबील चालू नाही असे लिहिले आहे, त्या ठिकाणी ठेकेदाराचे काम चालू होते/ठेकेदारांना work order दिलेली नक्ती. त्यामुळे काम अपुरे असल्याने व वीज कनेक्शन चालू नसल्याने, वीज बिल आकारणी चालू नक्ती. तदनंतर, बन्याच ठिकाणी काम पूर्ण झाले असून वीज बिल आकरणी सुरू करण्यात आलेली आहे. त्यांनी, अपिलकर्त्यांना ज्या ठिकाणाचे वीज बिल पहावयाचे आहे त्या वीज बिलाची प्रत पुरविण्याची तयारी दाखविली. प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता, महावितरण कर्जत यांनी असे सांगितले की, या प्रकरणी प्रथम अपिलावर सुनावणी घेतल्याचे दिसून येत नाही. तत्कालीन कार्यकारी अभियंता श्री. माहाजन ए. बी. सेवानिवृत्त झाले आहेत.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे, अपिलकर्ता व उत्तरवादी यांचा युक्तीवाद पाहता असे दिसून येते की, अपिलार्थीना एकंदरीतपणे उपलब्ध माहिती, अधिनियमातील तरतूदीनुसार विहित वेळेत पुरविण्यात आलेली आहे. प्रथम अपिलाय अधिकारी यांनी या प्रकरणी सुनावणी न घेऊन, आदेश पारीत न करून अधिनियमातील तरतूदीचे उल्लंघन केले आहे. तथापि तत्कालिन कार्यकारी अभियंता सेवानिवृत्त झाले असल्याने त्यांचेवर कारवाई प्रस्तावित नाही. तथापि, माहिती चुकीची असलेबाबत अपिलार्थीचा जो समज आहे व ज्या बाबतीतली उत्तरे बरीचशी तांत्रिक स्वरूपाची आहेत, या दृष्टीने, सुनावणीच्या या टप्प्यावर आयोगाचे असे मत झाले आहे की, अपिलार्थीना अपूर्ण माहिती संबंधात म्हणणे मांडण्यासाठी संधी उपलब्ध करून देणे गरजेचे आहे. तरी त्यादृष्टीने प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा विद्यमान कार्यकारी अभियंता, महावितरण, कर्जत यांना असे आदेशित करण्यात येते की, पुरविलेल्या माहिती मधील शंकांबाबत अपिलार्थीचे समाधान करण्याच्या दृष्टीने या प्रकरणी हे आदेश प्राप्त होताच ३० दिवसांचे आत अपिलार्थीना सुनावणीची संधी उपलब्ध करून द्यावी. प्रथम अपिलीय अधिकारी यांनी दि.५ एप्रिल २०११ अशी सुनावणीची तारीख अपिलार्थीना सांगितली व त्यांनी या तारखेस सर्व साधारणपणे सहमती दर्शविली.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थीनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील निकाली काढण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्रमांक १०५/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक १०/०३/२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,

खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री. अशोक दादा देवखिले, द्वारा-बापुराव बाबुराव देवखिले, मु.पो. घारगार, ता. श्रीगोंदा, जि. अहमदनगर.
- २ जन माहिती अधिकारी तथा सहा. अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्या., उपविभाग बलवंडी, ता.श्रीगोंदा, जि.अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्या., कर्जत, ता.कर्जत, जि. अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती.

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/७३
निर्णय दिनांक : १०-०३-२०११

१ श्री. शारद आनंदा महांडुळे रा.तनपुरे खळवाडी, सटेशन रोड, राहुरी, ता.राहुरी, जि.अहमदनगर.	: अपिलार्थी : अनुपस्थित
१ जन माहिती अधिकारी तथा तहसिलदार (महसूल), महसूल शाखा, जिल्हाधिकारी कार्यालय, अहमदनगर.	: प्रतिवादी : उपस्थित
२ जन अपिलीय अधिकारी तथा निवासी उपजिल्हाधिकारी, अहमदनगर.	: प्रतिनिधी उपस्थित

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक ०९/०४/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६(१) अन्वये त्यांचा अर्ज दि. १७/११/२००९ नुसार जन माहिती अधिकारी तथा तहसिलदार (महसूल), जिल्हाधिकारी कार्यालय, अहमदनगर यांचेकडून विशेष भूसंपादन अधिकारी क्र. १ यांचेकडील ॲवॉर्ड क्र.LAQ/SR/८४८/१९७९ ची नक्कल मागीतली आहे. माहिती प्राप्त न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दि. २४/१२/२००९ नुसार प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा निवासी उपजिल्हाधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, अहमदनगर यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी उपस्थित नाहीत. त्यामुळे त्यांनी आयोगाकडे कलम १९(३) खाली दाखल केलेला अर्ज तोच त्यांचा युक्तीवाद गृहीत धरून सुनावणी घेण्यात आली. या अपील अर्जात त्यांनी माहिती न मिळाल्याचे कारण नमूद केले आहे. तसेच प्रथम अपीलाच्या निर्णयात अपील अंशात: मान्य करण्यात येऊन सुध्दा माहिती देण्यामध्ये टाळाटाळ केली आहे तरी माहिती मोफत मिळावी असे अपीलाचे कारण नमूद केले आहे.

आज सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी तथा तहसिलदार (महसूल), जिल्हाधिकारी कार्यालय, अहमदनगर यांनी असा युक्तीवाद केला की, अपिलार्थीचा दि. १७/११/२००९ चा मूळ अर्ज त्यांच्या कार्यालयात दि. २३/११/२००९ रोजी प्राप्त झाला. यापूर्वीच अपिलार्थी यांना या प्रकरणी ॲवार्डची

नक्कल मिळणे बाबत दि. ११/९/२००९ रोजी अर्ज दिला होता. त्या अर्जाच्या अनुषंगाने तहसिलदार महसूल यांनी दि. २५/९/२००९ चे पत्रानुसार विशेष भू-संपादन अधिकारी क्र. १ यांचे कार्यालयाकडून नक्कल देणे कामी अऱ्वार्डची मूळ प्रत त्यांचे कार्यालयास पाठविणेबाबत कळविले होते. अपिलार्थीचा माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अन्वये अर्ज प्राप्त झाल्यानंतर संबंधीत विशेष भू-संपादन अधिकारी क्र. १ यांना बोलावून अऱ्वार्डच्या मूळ संचीकेबाबत चौकशी करण्यात आली. तसेच त्यांचे कार्यालयातील अभिलेखातील मूळ संचीकेचा शोध घेण्यात आला आणि त्यांचे पत्र दि. ३१/१२/२००९ नुसार पुन्हा विशेष भू-संपादन अधिकारी क्र. १ यांना अऱ्वार्डची मूळ संचीका पाठविणेबाबत कळविण्यात आले. त्या पत्राची प्रत अर्जदारास देऊन संचीका प्राप्त होताच माहिती देणेबाबतची कार्यवाही करत असल्याबाबत कळविण्यात आले. प्रत्यक्षात माहिती भू-संपादन अधिकारी यांचे कार्यालयात उपलब्ध आहे कि जिल्हाधिकारी कार्यालयातील महसूल शाखेमध्ये उपलब्ध आहे याचा शोध घेण्यात आला. मागितलेल्या माहितीमधील अऱ्वार्ड १९७८ सालातील असल्याने जुने रेकॉर्डचा शोध घेण्यास विलंब झाला आहे व माहिती न देण्याचा उद्देश नाही तसेच टाळाटाळ करण्याचा उद्देश नाही असा युक्तीवाद तहसिलदार (महसूल) यांनी केला.

आज सुनावणीच्या दिवशी प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा निवासी उपजिल्हाधिकारी, अहमदनगर हे उपस्थित नाहीत परंतु त्यांच्या वतीने तहसिलदार (महसूल), जिल्हाधिकारी कार्यालय, अहमदनगर यांनी असा युक्तीवाद केला की, निवासी उपजिल्हाधिकारी, अहमदनगर यांनी या प्रकरणी प्रथम अपील अर्जावर दि. १८/१/२०१० रोजी सुनावणी घेतली. सुनावणी दरम्यान अर्जदार व जन माहिती अधिकारी यांनी दाखल केलेला लेखी पुरावा तसेच तोंडी युक्तीवाद यांचे अवलोकन करून पत्र दि. २/२/२०१० नुसार अपील अंशतः मान्य करण्याचा आदेश पारित केला. या आदेशामध्ये असे नमूद केले आहे की, अर्जदाराने मागीतलेली माहिती जन माहिती अधिकारी यांनी विशेष भू-संपादन अधिकारी क्र. १ यांचेकडून प्राप्त करून घेऊन अर्जदारास पुरविण्यात यावी. त्यांनी पुढे असाही युक्तीवाद केला की, प्रथम अपीलाच्या सुनावणीच्या वेळी विषयांकित पाझार तलाव, निंबे देहरे याचे भू-संपादना संदर्भात जिल्हाधिकारी कार्यालयाच्या अभिलेख कक्षेत एस.आर. ८४८ या निवाड्याची नस्ती नसल्याने अर्जदाराने समक्ष सांगितले तसेच विशेष भू-संपादन अधिकारी क्र. १ यांचेकडे उपलब्ध असल्याने अर्धवट नस्तीतील कागदपत्रे दिली व पान क्र. १ ते ७ दिले नाही तसेच मूळ अऱ्वार्डला देखील पान क्र. १ ते ७ नाही असेही अर्जदाराने त्यावेळी समक्ष सांगितले व या बाबतची नोंद प्रथम अपीलाच्या आदेशाच्या विवेचनात केली आहे.

जन माहिती अधिकारी तथा तहसिलदार (महसूल), जिल्हाधिकारी कार्यालय, अहमदनगर यांनी पुढे असा युक्तीवाद केला की, अपिलार्थी यांनी आयोगास उद्देशून लिहिलेल्या दि. २८/२/२०११ च्या पत्रात

असे नमुद केलेले आहे की, त्यांच्या मागणीप्रमाणे त्यांच्या जर्मीन संपादन प्रकरणी वाढीव अनुदानाच्या प्रस्तावावर कार्यवाही चालू असून सदर प्रस्ताव योग्य त्या पुढील कार्यवाहीसाठी सादर करण्याची योग्य ती दक्षता घेण्याचे त्यांना लेखी दिलेले असल्याने त्यांनी माहितीच्या अधिकारातील अर्जामध्ये नमूद केलेल्या माहितीची आता त्यांना आवश्यकता नसल्याने त्याचा अर्ज व अपील क्र. ७३/२०१० निकाली काढण्याची विनंती केली आहे. अपिलार्थीच्या या दि. २८/०२/२००११ च्या अर्जाची प्रत आज रोजी दाखल करण्यात येत आहे.

आज सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी तथा तहसिलदार (महसूल) यांनी असे स्पष्ट केले की, अपिलार्थी यांनी मागीतलेली माहिती ही १९७८ सालातील जुनी असल्याने व ज्यासाठी अपिलार्थीना माहितीची आवश्यकता होती त्या संदर्भात अपिलार्थीना प्रकल्पग्रस्त दाखले तसेच त्यांची जमिन संपादन झाल्याचे दाखले देण्यात आले आहेत. तसेच त्यांचा वाढीव मोबदला मिळणे बाबतच्या मागणीच्या प्रस्तावावर संबंधीतांकडे पाठपुरावा करून त्या मागणीची पूर्तता करण्यात येत आहे. अशा प्रकारे अपिलार्थीच्या मूळ गान्हाण्याचे (grievence) निवारण होत असल्याने अपिलार्थीच्या विनंती नुसार अपील निकाली काढण्यात यावे असा त्यांनी युक्तीवाद केला व अशीही विनंती केली की दंडात्मक कार्यवाही करण्यात येऊ नये.

उपरोक्त घटनाक्रम पाहता तसेच अपिलार्थीच्या दि. २८/०२/२०११ च्या अर्जातील अपील निकाली काढण्याची विनंती विचारात घेता, अपिलार्थी यांनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील निकाली काढण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१) अपील क्र. ७३/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक

१०-०३-२०११

(मा. हि. शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री. शारद आनंद महांडुळे, रा.तनपुरे खळवाडी स्टेशनरोड, राहुरी, ता.राहुरी, जि.अहमदनगर.
- २ जन माहिती अधिकारी तथा तहसिलदार (महसूल), महसूल शाखा, जिल्हाधिकारी कार्यालय, अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा निवासी उपजिल्हाधिकारी, अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/७९
निर्णय दिनांक : १०-०३-२०११

१ श्री सुनिल किशोर शिरसाठ : अपिलार्थी : उपस्थित
उंदिरगांव, ता.श्रीरामपूर, जि. अहमदनगर.

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा : प्रतिवादी : उपस्थित
निवासी नायब तहसिलदार, तहसिल कार्यालय,
श्रीरामपूर, जि. अहमदनगर

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा : तत्कालिन
तहसिलदार,
श्रीरामपूर, जि.अहमदनगर.

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक १३/४/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६ (१) अन्वये त्यांचा अर्ज दिनांक ४/१/२०१० नुसार जन माहिती अधिकारी तहसिलदार, श्रीरामपूर यांचेकडून १ जानेवारी २००९ ते ३१ डिसेंबर २००९ या कालावधीतील मौजे हरीगांव येथील मतदान केंद्र क्र. ३४ च्या इमारतीत पार पडलेल्या विविध निवडणूक कार्यक्रमाच्या व्हीडीओ चित्रीकरणाच्या सीडी, मतदान केंद्र क्र. ३४ चे इमारतीची जागा योग्य की आयोग्य, या विषयीचे निवडणूक कार्यक्रमाचे संबंधित अधिकारी व कर्मचारी यांच्या अहवालाची साक्षांकित प्रत, निवडणूकीचा कार्यक्रम चुकीच्या इमारतीमध्ये निवडणूक आयोगास कल्पना न देता त्यांचे आदेशाशिवाय पार पाडला, त्या कर्मचायांना दोषी ठरवून, त्यांच्यावर करावयाच्या कार्यवाहीबाबत नियमाच्या आदेशाची साक्षांकित प्रत, निवडणूक कार्यक्रम चुकीच्या इमारतीमध्ये पार पाडल्याबाबत संबंधित जबाबदार कर्मचा-यांवर कार्यवाही करण्याचे आधिकार तहसिलदार यांना आहेत काय ? असल्यास सदर शासन आदेशाची प्रत अशा एकूण ४ मुद्यांवर माहिती मागितली आहे. माहिती प्राप्त न झाल्याने अपिलार्थीनी त्यांचा

अर्ज दि. २/२/२०१० नुसार अपिलीय अधिकारी तथा तहसिलदार, श्रीरामपूर यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी यांनी असा युक्तीवाद केला की, त्यांना व्हीडीओ शुटींगच्या सीडी मिळालेल्या नाहीत. अपिलार्थींनी सविस्तर लेखी निवेदन दाखल केले आहे. या लेखी निवेदनात त्यांनी असे नमूद केले आहे की, १ जानेवारी २००१ ते ३१ डिसेंबर २००९ या कालावधीत पार पडलेल्या ग्रामपंचायत, पंचायत समिती, जिल्हा परिषद, विधानसभा/लोकसभा आदि विविध निवडणूक कार्यक्रमांशी संबंधित माहिती मागितली असल्याने ती तहसिलदार यांच्या स्तरावरील असतांनाही मंडळ अधिकारी उंदिरगांव यांना चौकशीसाठी सूचित करणे हे दिशाभूल करण्यासारखे आहे. माहितीचा अधिकार कायद्यानुसार त्यांच्या कार्यालयास अर्ज प्राप्त झाल्यानंतर ५ दिवसांच्या आत मंडळ अधिकारी यांच्याकडे पाठविणे आवश्यक होता. तथापि तो ३० दिवस विलंबाने पाठवून कायद्यातील तरतुदीचा भंग केला आहे. कोणत्याही शासकीय दस्तऐवजाशिवाय शासन निर्देश नसतांना मा.निवडणूक आयोग व अर्जदार यांची, मतदान केंद्र क्र. ३४ स्थलांतराचा निर्णय घेऊन फसवणूक व दिशाभूल केल्या प्रकरणी संबंधितांना जबाबदार धरण्यात यावे. अधिनियमातील कलम ५(५) नुसार माहिती उपलब्ध करून देण्यासाठी जन माहिती अधिकारी व त्यांचे सहाय्यक व इतर अधिकारी यांना देखील जन माहिती अधिकारी म्हणून समजावे. माहिती मोफत पुरविण्यात यावी. जन माहिती अधिकारी व सहाय्यक माहिती अधिकारी यांच्यावर कलम २०(१) व २०(२) प्रमाणे कार्यवाही करावी.

आज सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी तथा निवासी नायब तहसिलदार, श्रीरामपूर यांनी असा युक्तीवाद केला की, अपिलार्थीचा माहितीचा अधिकारातील अर्ज दिनांक ०४/०१/२०१० रोजी प्राप्त झाला सदर अर्जावर अभिलेख शाखेतील लिपीकाची सही झाल्यावर तो अर्ज निवासी नायब तहसिलदार यांच्याकडे न जाता परस्पर तहसिलदार यांच्याकडे पाठविण्यात आला व त्या अर्जावर तहसिलदार यांची सही झाल्यावर तो अर्ज माहितीच्या अधिकाराचे काम पाहण्या-या लिपीकाकडे न जाता परस्पर संबंधित शाखेच्या लिपीकाकडे माहिती देण्यासाठी पाठविण्यात आला. सदर अर्जाची नोंद रजिष्टरला नाही व माहितीच्या अधिकाराच्या रजिष्टरला सुध्दा नाही. त्यामुळे या अर्जाबाबत निवासी नायब तहसिलदार (जन माहिती अधिकारी) व सहाय्यक जन माहिती अधिकारी यांना काहीच माहित नाही. या प्रकरणाबाबत निवडणूक शाखा

लिपीक व तहसिलदार या दोघांनी अर्जदाराला पत्रव्यवहार केला आहे. आज सुनावणीच्या दिवशी प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा तत्कालिन तहसिलदार श्रीरामपूर (श्री पी.एस.पाटील) यांनी असा युक्तीवाद केला की, तहसिलदार यांनी पत्र दिनांक २२/०१/२०१० नुसार अपिलार्थीना असे कळविले की, त्यांचा अर्ज मंडळाधिकारी उंदिरगांव यांचेकडे पाठविला आहे. मागितलेल्या माहितीचा विषय मंडळ अधिकारी, उंदिरगांव यांचेशी संबंधित असल्याने तहसिलदार श्रीरामपूर यांनी पुन्हा त्यांचे पत्र दि. ३/२/२०१० नुसार मुद्दा क्र. १ ते ४ बाबतची माहिती पुरविण्यासाठी अर्ज त्यांचेकडे पाठविला व अपिलार्थीना तसे कळविले. सन २००९ मधील विधानसभा निवडणूकीतील मतदान केंद्राची व्हीडीओ शुर्टींगची सी.डी. जिल्हाधिकारी यांचेकडे असल्याने, जिल्हा निवडणूक अधिकारी यांचेशी चर्चा करून देत आहेत. सन २००९ ते २००८ मध्ये झालेल्या लोकसभा/विधानसभा/जि.प.पं.स./ग्रामपंचायत निवडणूकबाबत व्हीडीओ सी.डी. उपलब्ध नाहीत. त्यामुळे व्हीडीओ शुर्टींगच्या सीडी पुरविता आल्या नाहीत. हायकोर्टाचा निर्णय झाल्यानंतर हया सीडी पुरविण्यात येतील. मंडळ अधिकारी उंदिरगांव, ता.श्रीरामपूर यांनी त्यांचे पत्र दिनांक १८/०२/२०१० नुसार तहसिलदार यांना मुद्दा क्र.३ बाबत खुलासा केला आहे. या पत्राची पत्र अपिलार्थीना प्राप्त इ आली आहे. तत्कालिन तहसिलदार यांनी पुढे असा युक्तीवाद केला की, मतदान केंद्र क्र.३४ या इमारतीबाबत गाव कामगार तलाठी उंदिरगांव, मंडळ अधिकारी उंदिरगांव यांनी त्यांचे पत्र दिनांक १०/०९/२००९ अन्वये विषयांकित मतदान केंद्र नादुरुस्त असल्याबाबत त्यांच्या कार्यालयाकडे अहवाल सादर केला आहे. त्यानुसार मतदान केंद्र बदलाचा प्रस्ताव त्यांनी त्यांचे पत्र दिनांक १५/०९/२००९ अन्वये जिल्हाधिकारी अहमदनगर निवडणूक शाखा यांच्याकडे सादर केला आहे. दरम्यानच्या कालावधीमध्ये निवडणूकीची तयारी चालू असल्याने अवधी न मिळाल्याने मतदारांच्या व मतदान कर्मचा-यांच्या सुरक्षिततेच्या दृष्टीने त्या ठिकाणी असलेल्या जिल्हा परिषद शाळा हरेगांव येथे विधानसभा निवडणूक मतदान केंद्र घेण्यात आले. याबाबत निवडणूक आयोगाची जाणीवपूर्वक दिशाभूल केलेली नाही. मतदान केंद्र बदलल्याने व मतदान केंद्र दुरुस्तीसाठी कालावधी कमी असल्याने वर उल्लेख केल्याप्रमाणे शासकीय इमारतीमध्ये केंद्र घेण्यात आले. मतदान केंद्र बदलाचा प्रस्ताव जिल्हाधिकारी अहमदनगर यांचयाकडे विधानसभा निवडणूक २००९ पूर्वीच सादर केलेला असल्याने तसेच मतदान कर्मचारी यांच्या सुरक्षिततेच्या दृष्टीने विचार करून

ऐनवेळी मतदानाचे ठिकाण बदलले असल्याने कोणत्याही कर्मचा-याने शासनाची दिशाभूल केली आहे असे म्हणता येणर नाही.

माहितीचा अधिकार अधिनियमातील कलम ६(३) नुसार इतर सार्वजनिक प्राधिकरणाकडे अर्ज हस्तांतरित करावयाचा असल्यास, तो अर्ज मिळाल्याच्या तारखेपासून पाच दिवसाच्या आत हस्तांतर केला पाहिजे. या प्रकरणी तत्कालिन तहसिलदार श्रीरामपूर यांनी अपिलार्थीचा मूळ अर्ज, मंडळाधिकारी उंदिरगांव यांचेकडे विलंबाने हस्तांतर करून या कलमाचे उल्लंघन केले आहे. तसेच तत्कालिन तहसिलदार प्रथम अपिलाच्या सुनावणीसाठी अपिलार्थीना हजर राहण्यास लिहीलेली पत्रे किंवा त्यांचे आदेश दाखवू शकले नाहीत. थोडक्यात प्रथम अपील अर्जावर सुनावणी घेण्यात आलेली नाही व अपील आदेश निर्गमित केलेले नाही हे त्यांनी मान्य केले. अशाप्रकारे प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा तत्कालिन तहसिलदार श्रीरामपूर यांनी अधिनियमातील कलम १९(१) चे उल्लंघन केले आहे. त्यामुळे जिल्हाधिकारी अहमदनगर यांना अशी शिफारस करण्यात येते की, प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा तत्कालिन तहसिलदार श्रीरामपूर यांना समज देण्यात यावी.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे, तसेच अपिलार्थी व उत्तरवादी यांचा युक्तीवाद पाहात असे दिसून येते की, तत्कालिन तहसिलदार यांनी मतदान केंद्र बदलासारखी महत्वाची बाब जिल्हा निवडणूक अधिकारी तथा जिल्हाधिकारी यांच्या समक्ष निर्दर्शनास आणून देऊन, निवडणूक निरीक्षक (Observer) यांची पाहणी घडवून आणून त्यांचे तोंडी आदेश मिळविणे किंवा अंतिमत: निवडणूक आयोगाची कार्योत्तर मंजूरी घेणे या बाबीमध्ये कार्यतत्परता दाखविली नसावी असे वाटते. तथापि निवडणूक कार्यक्रम सुरक्षिपणे पार पाडण्याच्या दृष्टीने जिल्हाधिकारी यांना जिल्हा निवडणूक अधिकारी म्हणून अधिकार असल्याने ही बाब त्यांच्या अखत्यारीतील आहे. अपिलार्थीची याबाबत काही तक्रार असल्यास ते स्वतंत्रपणे जिल्हा निवडणूक अधिकारी तथा जिल्हाधिकारी अहमदनगर यांच्याकडे तक्रार अर्ज करू शकतात. यासाठी या निर्णयाची एक प्रत जिल्हाधिकारी अहमदनगर यांना देण्यात यावी.

तत्कालिन तहसिलदार, श्रीरामपूर यांनी युक्तीवादा दरम्यान सूचविल्याप्रमाणे ते या प्रकरणी दिनांक २१/०३/२०११ रोजी श्रीरामपूर येथे उपस्थित राहून संबंधित मंडळ अधिकारी उंदिरगांव यांना बोलावून, विद्यमान तहसिलदार यांच्याशी समन्वय साधून अपिलार्थीना योग्य ती माहिती पुरविली जाईल हे पाहतील.

उपरोक्त युक्तीवादामध्ये जरी अपिलार्थीच्या अर्जामधील इतर मुद्द्यांच्या माहितीबाबत तपशील आला असला तरी जन माहिती अधिकारी तथा विद्यमान तहसिलदार यांनी, अपिलार्थीनी मूळ अर्जात मागितलेली मुद्देनिहाय माहिती त्यांना दिनांक २१/०३/२०११ च्या समन्वय बैठकीनंतर अपिलार्थीना विनामूल्य पुरविण्याची व्यवस्था करावी.

या प्रकरणी जन माहिती अधिकारी कोण आहेत याबाबत संभ्रम दिसून येतो त्यामुळे अधिनियमातील कलम ५(५) नुसार जन माहिती अधिका-यास सहाय्य करणारे कर्मचारी/अधिकारी, अधिनियमाच्या तरतूदीचे कोणत्याही उल्लंघनाच्या प्रयोजनार्थ, जन माहिती अधिकारी असल्याचे समजण्यात येत असल्याने, या प्रकरणी माहिती पुरविण्यात न आल्याने त्या संबंधितांनी माहितीचा अधिकार अधिनियमाच्या कलम ७(१) चे उल्लंघन केले आहे. त्यामुळे अधिनियमाच्या कलम २०(१) नुसार (अधिनियमाच्या कलम ५(५) चा विचार करता) निवासी नायब तहसिलदार श्रीरामपूर, मंडळ अधिकारी उंदिरगांव, तलाठी उंदिरगांव व तत्कालिन तहसिलदार श्रीरामपूर या सर्वांवर एकत्रितरीत्या रु.२५०००/- ची शास्ती लादण्यात येत आहे. या शास्तीची विभागणी प्रत्येक कर्मचारी/अधिका-याची जबाबदारी पाहून जिल्हाधिकारी अहमदनगर यांनी निश्चित करून तसे आदेश निर्गमित करावेत व या शास्तीची वसूली योग्य त्या हप्त्यात त्यांच्या पगारातून करणेबाबत आदेशित करावे. या शास्तीचा भरणा त्यांचे पगारातून योग्य त्या मासिक हप्त्यात वसूल करून, त्या रकमेचा "००७० इतर प्रशासनिक सेवा, ६० इतर सेवा, ८०० इतर जमा रक्कम १८ माहितीचा अधिकार ००७०- ००६१", या लेखाशिर्षाखाली शासकीय कोषागारात भरणा करावा.

उपरोक्त विवेचनाच्या पाश्वर्भूमीवर अपिलार्थीनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील अंशतः मान्य करण्यात येऊन खालील प्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्रमांक ७९/२०१० अंशतः मान्य करण्यात येत आहे.
२. विद्यमान तहसिलदार श्रीरामपूर यांनी वर विवेचनात नमूद केल्याप्रमाणे दिनांक २१/०३/२०११ रोजी सर्व संबंधितांची समन्वय बैठक घेऊन अपिलार्थीनी मूळ अर्जाद्वारे मागितलेली ४ मुद्द्यांवरील माहिती त्यांना विनामूल्य पुरविली जाईल यादृष्टीने व्यवस्था करावी.

३. या प्रकरणी माहिती पुरविण्यात न आल्याने जन माहिती अधिकारी व त्यांना सहाय्य करणारे सर्व संबंधितांनी माहितीचा अधिकार अधिनियमाच्या कलम ७(१) चे उल्लंघन केले आहे. त्यामुळे अधिनियामच्या कलम २०(१) नुसार (अधिनियमाच्या कलम ५(५) चा विचार करता) निवासी नायब तहसिलदार श्रीरामपूर, मंडळ अधिकारी उंदिरगांव, तलाठी उंदिरगांव व तत्कालिन तहसिलदार श्रीरामपूर या सर्वांवर एकत्रितरीत्या रु.२५०००/- ची शास्ती लादण्यात येत आहे. या शास्तीचा भरणा त्यांचे पगारातून योग्य त्या मासिक हप्त्यात वसूल करून, त्या रकमेचा भरणा "००७० इतर प्रशासनिक सेवा, ६० इतर सेवा, ८०० इतर जमा रक्कम १८ माहितीचा अधिकार ००७०-००६१", या लेखाशिर्षाखाली शासकीय कोषागारात करावा.

नाशिक

दिनांक

१०-०३-२०११

(मा. हि. शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री सुनिल किशोर शिरसाठ, उंदिरगांव, ता.श्रीरामपूर,जि. अहमदनगर.
- २ जन माहिती अधिकारी तथा तहसिलदार, तहसिल कार्यालय,श्रीरामपूर, जि. अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा कार्यकारी दंडाधिकारी, तहसिलदार, श्रीरामपूर, जि. अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ जिल्हाधिकारी अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ५ निर्णय नस्ती.

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/११३
निर्णय दिनांक : १०-०३-२०११

- १ श्री. चंगेडे शशिकांत प्रेमराज,
रा. ३४६३, खिस्त गल्ली, जि. अहमदनगर.

: अपिलार्थी : उपस्थित

विरुद्ध

- १ जन माहिती अधिकारी तथा
क्षेत्रिय अधिकारी,
पुणे महानगरपालिका, पुणे.
- २ जन अपिलीय अधिकारी तथा
उप आयुक्त, पुणे महानगरपालिका, पुणे.
- : प्रतिवादी : अनुपस्थित
- : उपस्थित

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक २७/०४/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६(१) अन्वये त्यांचा अर्ज दि. २२/१२/२००९ नुसार आयुक्त कार्यालय, पुणे महानगरपालिका, पुणे यांचेकडून, पुणे शहराच्या कार्यक्षेत्रातील स्पीड ब्रेकर संबंधातील एकूण चार मुद्द्यांवर पुढीलप्रमाणे माहिती मागीतली आहे. स्पीड ब्रेकर I.R.C. च्या कोणत्या ड्रॉइंगप्रमाणे आहेत त्याच्या प्रती, स्पीड ब्रेकरला मान्यता देणा-या कमिटीच्या मिनिटबुकाच्या सत्यप्रती, मिटींगमध्ये हजर असणा-या अधिका-यांची नांवे व हुद्दा, स्पीडब्रेकर बसविण्यासाठी नागरीकांकडून आलेल्या तक्रारीच्या पत्रांच्या सत्यप्रती मागितल्या आहेत. मागणी पत्रानुसार माहिती देण्यात आली नाही असे कारण दर्शवून अपिलार्थी यांनी त्यांचे पत्र दि. ३/२/२०१० नुसार प्रथम अपिलीय अधिकारी, पुणे महानगरपालिका यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी यांनी असा युक्तीवाद केला की, स्पीडब्रेकर बसविण्यापूर्वी जिल्हाधिकारी यांचे अध्यक्षतेखालील कमिटीची मान्यता घेण्यात आली नाही. स्पिडब्रेकर आय.आर.सी. च्या नॉम्स्य प्रमाणे नाहीत/शासकिय परिपत्रकाप्रमाणे नाहीत. विविध क्षेत्रीय अधिकाऱ्यांनी माहिती दिली आहे परंतु त्यांनी दिलेल्या उत्तरामध्ये एकवाक्यता नाही.

स्पीडब्रेकर संबंधी मा. हायकोर्टाच्या रिट पिटीशनचे निर्णयानुसार कार्यवाही होणे आवश्यक आहे. तसेच प्रथम अपीलाची सुनावणी घेण्यात आली नाही. अपिलार्थी यांनी लेखी युक्तीवादही दाखल केला.

आज सुनावणीच्या दिवशी तीन अपिलीय अधिकारी उपआयुक्त क्र. १,३ व ४ उपस्थित आहेत. जन माहिती अधिकारी यांच्या वतीनेही त्यांनीच युक्तीवाद केला. त्यांनी असे सांगितले की, अपिलार्थीनी मागितलेली माहिती पूर्ण महानगरपालिकेच्या हद्दीतील असून विस्तृत स्वरूपाची आहे. माहिती १५ क्षेत्रिय अधिका-यांशी संबंधित आहे, जे जन माहिती अधिकारी आहेत. आय.आर.सी.च्या नॉर्म्सप्रमाणे बरेच ठिकाणी स्पीडब्रेकर तोडून दुरुस्त केले आहेत. तसेच त्यासाठी विहीत अंतरावर बोर्ड लावले आहेत व अपिलार्थीना पुरविलेल्या माहितीसंबंधात सर्वांशी समन्वय साधून संकलीत माहिती त्यांना देण्यात येईल. मुद्दा क्र.१ बाबत स्पीडब्रेकरची आय.आर.सी. ची ड्रॉइंग तसेच मुद्दा क्र.४ बाबत स्पीडब्रेकर बाबतच्या तक्रारीच्या सत्य प्रती ही माहितीही काही क्षेत्रीय अधिकाऱ्यांनी पुरविली आहे. एकूण १५ क्षेत्रीय अधिकाऱ्यांनी या प्रकरणी माहिती पुरविली असल्यामुळे व मुळ माहितीचा अर्ज पुणे महानगरपालिकेच्या मुख्यालयात दाखल केल्यानंतर क्षेत्रिय अधिकारी हे जन माहिती अधिकारी असल्याने, तो अर्ज सर्व क्षेत्रीय अधिकाऱ्यांकडे पाठविण्यात आला. काही क्षेत्रीय अधिकाऱ्यांकडून माहिती देण्यामध्ये विलंब झाला असला तरी अपिलार्थीचे त्याबाबत काही म्हणणे नाही. उप आयुक्त क्र.३ यांनी पुढे असेही सांगितले की, पुणे महानगरपालिकेच्या हद्दीत एकूण चार उप आयुक्त कार्यरत आहेत त्यापैकी ते (उपआयुक्त क्र. ३) सर्वांशी समन्वय साधून परिपूर्ण एकत्रित माहिती अपिलार्थीना १५ दिवसात पुरवतील. उप आयुक्त क्र. ३ यांनी अपिलार्थीनी चर्चेत उपस्थित केलेल्या मुद्द्यांचे अनुषंगाने असाही खुलासा केला की, मा. हायकोर्टाच्या निर्णयप्रमाणे पोलीसांच्या ट्रॅफिक विभागाची मान्यता घेणे अपेक्षित आहे. त्याप्रमाणे वाहतूक पोलिस विभागाची/पोलिस उप आयुक्त वाहतूक पुणे शहर यांची मान्यता घेतल्या संदर्भातील माहिती, स्पीडब्रेकर निहाय संबंधित जन माहिती अधिकारी यांनी पुरविली आहे. त्यांनी पुढे असे सांगितले की, अपिलार्थीना अपेक्षित असलेली जिल्हाधिका-यांच्या अध्यक्षतेखालील कमिटीची मंजूरी महानगरपालिकेशी संबंधित नाही. मुद्दा क्र.२ व ३ ची माहिती पोलीस उप आयुक्त वाहतूक शाखा पुणे शहर यांचेशी संबंधित असल्याचे जन माहिती अधिकारी तथा क्षेत्रिय अधिकारी यांनी अपिलार्थीना कळविले आहे.

उपस्थित प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा उप आयुक्तांनी असा खुलासा केला की, अपिलार्थी यांनी प्रथम अपीलाचा अर्ज पुणे महानगरपालिकेच्या मुख्य कार्यालयात दिलेला आहे. या

प्रकरणी चार प्रथम अपिलीय अधिकारी आहेत. अपील अर्ज त्यांचे कार्यालयात प्राप्त न झाल्याने या प्रकरणी सुनावणी घेऊन अपिलीय अधिकारी यांना आदेश काढणे शक्य झाले नाही. तथापि आता उप आयुक्त क्र.३ यांचेमार्फत समन्वय साधून संकलीत माहिती अपिलार्थीना समक्ष पुरविण्यात येणार आहे. अपिलार्थी यांनीही १५ दिवसानंतर उप आयुक्त क्र. ३ यांचेशी संपर्क साधून त्यांच्या कार्यालयात, दिनांक ठरवून, उपस्थित राहण्याचे मान्य केले.

उपरोक्त विवेचनावरुन असे दिसून येते की, विविध जन माहिती अधिकारी यांनी अपिलार्थीना मूळ अर्जात मागणी केल्याप्रमाणे ४ मुद्द्यांवरील माहिती पुरविली आहे व उप आयुक्त क्र.३ यांनी वर उल्लेख केलेल्या युक्तीवादात याबद्दल यथोचित खुलासा केलेला आहे. तथापि अपिलार्थीच्या आज रोजीच्या मागणीनुसार व उप आयुक्त क्र.३ यांनी तयारी दर्शविल्यामुळे प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा उप आयुक्त क्र. ३ यांना असा आदेश देण्यात येतो की, त्यांनी सर्व १५ क्षेत्रीय अधिकारी तसेच उर्वरीत उप आयुक्त यांचेशी समन्वय साधून, अपिलार्थी त्यांचे कार्यालयात उपस्थित राहिल्यानंतर त्यांना त्यांच्या मूळ अर्जातील मागणी केलेल्या मुद्देनिहाय माहिती संबंधात उचित खुलासा करावा व संकलीत स्वरूपात माहिती, पुन्हा पुरवावी. अपिलार्थीच्या लेखी युक्तीवादावरुन त्यांची अशी अपेक्षा दिसून येते की, बेकायदा स्पीडब्रेकर टाकणा-या अधिका-यांवर आयोगाने विभागीय चौकशीचे आदेश द्यावेत व मा.उच्च न्यायालयाच्या अवमानाबाबत, आयुक्त यांना उचित आदेश द्यावेत व संबंधितांवर गुन्हे दाखल करण्याबाबत आदेश द्यावेत. परंतु माहितीचा अधिकार अधिनियम, २००५ नुसार ही बाब आयोगाच्या कक्षे बाहेरची आहे. अपिलार्थी हे, आयुक्त पुणे महानगरपालिका, पुणे यांचेकडे यासंदर्भात स्वतंत्रपणे तक्रार अर्ज दाखल करु शकतात.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे, अपिलार्थी व उत्तरवादी यांचे युक्तीवाद तसेच उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर, अपिलार्थी यांनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील निकाली काढण्यात येऊन खालीलप्रमणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्र. ११३ /२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक

१०-०३-२०११

(मा. हि. शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री. चंगेडे शशिकांत पेमराज, ३४६३, खिस्त गल्ली, जि.अहमदनगर
- २ जन माहिती अधिकारी तथा क्षेत्रिय अधिकारी, पुणे महानगरपालिका, पुणे यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा उप आयुक्त क्र.१,२,३ व ४, पुणे महानगरपालिका, पुणे यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/७७
निर्णय दिनांक : १०-०३-२०११

१ श्री शेख इमरान युसूफ,
हनुमान गाल्ली, वेशीबाहेर,
मु.पो.कर्जत, जि. अहमदनगर.

: अपिलार्थी : उपस्थित

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा

: प्रतिवादी : उपस्थित

निवासी नायब तहसिलदार, तहसिल कार्यालय,
कर्जत, जि. अहमदनगर.

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा

: उपस्थित

तहसिलदार कर्जत, तहसिल कार्यालय,
कर्जत, जि. अहमदनगर.

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक १३/४/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६ (१) अन्वये त्यांचा अर्ज दिनांक ३०/१०/२००९ नुसार जन माहिती अधिकारी तथा निवासी नायब तहसिलदार, तहसिल कार्यालय कर्जत यांचेकडून, लोकसभा निवडणूक दरम्यानच्या अतिकालीन भत्ता बिलाच्या झेरॉक्स प्रती, अतिकालीन भत्ता मागणीचे सर्व कर्मचाऱ्यांच्या अर्जाच्या झेरॉक्स प्रती व श्री फोंडे यांच्या सेवा पुस्तकाची झेरॉक्स प्रत अशी तीन मुद्यांवरील माहिती मागितली आहे. या मूळ अर्जामध्ये माहिती व्यक्तीशः हवी आहे असे नमूद केले आहे. माहिती प्राप्त न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दि. ५/१/२०१० नुसार अपिलीय अधिकारी तथा तहसिलदार, कर्जत यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी यांनी असा युक्तीवाद केला की, त्यांना माहिती मिळाली नाही. आज सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी तथा निवासी नायब तहसिलदार कर्जत यांनी असा युक्तीवाद केला की, अपिलार्थीचा माहिती मागणीचा अर्ज प्राप्त झाल्यानंतर त्यांना

त्यांच्या अधिनस्त असलेल्या आस्थापना व निवडणूक संकलन करणारे लिपीकांना पत्र लिहून अर्जदाराने मागितलेली माहिती माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ नुसार ३० दिवसाच्या आत देणे बंधनकारक आहे, तरी अर्जदार यांना मुदतीत माहिती देण्याच्या दि.०७/१२/२००९ च्या पत्राद्वारे सुचना दिल्या. निवडणूक विभागाचे लिपीक यांचेकडे संबंधित फाईल उपलब्ध होत नव्हती. मुद्दा क्र. १ ची माहिती जन माहिती अधिकारी यांनी अपिलार्थीना देण्यासाठी त्यांचे पत्र दि. २१/१२/२००९ नुसार तयार ठेवली. हे पत्र संबंधित अपिलार्थी यांना दि. २३/१२/२००९ रोजी दिले असता त्यांनी माहिती अपूर्ण असल्याने सदरचे टपाल स्विकारणार नाही, असे म्हणून टपाल स्विकारण्यास नकार दिला असे नमूद केलेला आवक जावक लिपीक यांचा जबाब दाखल केला आहे. त्यांनी पुढे असा युक्तीवाद केला की, सर्क्हिस बुक अद्यावत केले नसल्याने ते अद्यावत करण्यामध्ये कालावधी लागला व अद्यावत सर्क्हिस बुकाच्या झेरॉक्स प्रतीसह मुद्दा क्र. २ ची निवडणूक काळातील अतिकालीन भत्त्याच्या संदर्भातील माहिती गेल्या आठवडयात दि. ५/३/२०११ चे पत्रानुसार परिपूर्ण माहिती अपिलार्थीना देण्यासाठी तयार केली. परंतु अपिलार्थी यांनी ती माहिती स्विकारली नाही. अपिलार्थी हे शासकिय कर्मचारी आहेत.

अपिलीय अधिकारी तथा तत्कालिन तहसिलदार कर्जत यांनी असा युक्तीवाद केला की, परिविक्षाधीन कालावधीत त्या तहसिलदार म्हणून कर्जत येथे कार्यरत होत्या त्यांच्याकडे तो प्रथम अपील अर्ज प्राप्त झाला नाही. तथापि अपिलार्थीनी आयोगाकडे दाखल केलेले प्रथम अपील अर्जावर आवक जावक लिपीक तहसिलदार कार्यालय असा शिक्का असून संबंधित लिपीकाची पत्र स्वीकृतीबाबत दिनांकित स्वाक्षरी आहे. यावर प्रथम अपिलीय अधिकारी यांचे असे म्हणणे होते की, संबंधित लिपीकाने त्यांना तो अर्ज दाखवलेला नाही. माहितीच्या अधिकाराखालील कायद्यानुसार प्राप्त, अपील अर्ज स्विकारणे व त्यावर विहीत वेळेत कार्यवाही करणे यासाठी संबंधित तहसिलदार यांनी त्यांचे कार्यालयामध्ये योग्य ती कार्यपद्धती विकसीत करणे ही त्यांची जबाबदारी आहे. या प्रकरणी सुनावणी न घेतल्याचे तसेच अपिलाचे आदेश निर्गमित न केल्याचे त्यांनी मान्य केले. त्यामुळे अधिनियमाच्या कलम १९ (१) चे त्यांनी उल्लंघन केले आहे. त्यामुळे जिल्हाधिकारी अहमदनगर यांना अशी शिफारस करण्यात येते की, तत्कालिन तहसिलदार (डॉ.स्वाती थवील) यांनी अधिनियमाच्या कलम १९ (१) चे उल्लंघन केलेले असल्याने त्यांच्यावर यथायोग्य प्रशासकिय कारवाई करावी.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे, अपिलार्थी व उत्तरवादी यांचा युक्तीवाद पाहता असे दिसून येते की, अपिलार्थीना माहिती देण्यासाठी विलंब झालेला आहे. विलंबाने माहिती तयार करण्यामध्ये जन माहिती अधिकारी तथा निवासी नायब तहसिलदार हे त्यांच्या आस्थापना लिपीक व निवडणूक विभागाचे लिपीक यांचेसहीत जबाबदार आहेत. निवासी नायब तहसिलदार हे त्यांचे अधिनस्त कर्मचाऱ्यांकडून वेळेत माहिती प्राप्त करू शकले नाहीत त्यामुळे त्यांनी अधिनियमाच्या कलम ७(१) चे उल्लंघन केले आहे. अधिनियमातील कलम ५(५) नुसार जन माहिती अधिका-यास सहाय्य करणारे कर्मचारी/अधिकारी, अधिनियमाच्या तरतूदीचे कोणत्याही उल्लंघनाच्या प्रयोजनार्थ, जन माहिती अधिकारी असल्याचे समजण्यात येत असल्याने, या प्रकरणी आस्थापना लिपीक, निवडणूक विभागाचे लिपीक व निवासी नायब तहसिलदार कर्जत हे संयुक्तपणे विलंबासाठी जबाबदार आहेत. त्यामुळे अधिनियमाच्या कलम २० (१) नुसार निवासी नायब तहसिलदार कर्जत व संबंधित लिपीक यांचेवर एकत्रितपणे (अधिनियमाच्या कलम ५(५) चा विचार करता) रुपये २५०००/- ची शास्ती लादण्यात येत आहे. जिल्हाधिकारी अहमदनगर यांनी प्रत्येक कर्मचाऱ्याने किती शास्ती भरावयाची आहे याची विभागणी निश्चित करावी व तसे आदेश निर्गमित करावेत. सदरहू शास्ती मासिक समान हप्त्यात त्यांचे पगारातून वसूल करावी व त्याचा भरणा "००७० इतर प्रशासनिक सेवा, ६० इतर सेवा, ८०० इतर जमा रक्कम १८ माहितीचा अधिकार ००७०- ००६१" या लेखाशिर्षाखाली शासकीय कोषागारात करावा.

जन माहिती अधिकारी यांनी असा खुलासा केला की, अपिलार्थीनी मूळ अर्जाद्वारे मागणी केलेली परिपूर्ण माहिती आज सोबत आणली आहे व अपिलार्थी यांनी ती माहिती स्विकारण्याची तयारी दर्शविली आहे, त्यामुळे जन माहिती अधिकारी तथा निवासी नायब तहसिलदार यांना असा आदेश देण्यात येतो की, त्यांनी आज रोजी समक्ष अपिलार्थी यांना त्यांनी मूळ अर्जाद्वारे मागणी केलेली माहिती विनामूल्य देण्यात यावी.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थी यांनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील अंशतः मान्य करण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्रमांक ७७/२०१० अंशतः मान्य करण्यात येत आहे.

२. जन माहिती अधिकारी तथा निवासी नायब तहसिलदार कर्जत तसेच अधिनस्त काम करणारे आस्थापना लिपीक व निवडणूक विभागाचे लिपीक यांचेवर माहिती विलंबाने दिल्याने एकत्रितपणे अधिनियमाच्या कलम ५(५) चा विचार करता रु.२५०००/- ची शास्ती लादण्यात येत आहे. या शास्तीचा भरणा त्यांनी "००७० इतर प्रशासनिक सेवा, ६० इतर सेवा, ८०० इतर जमा रक्कम १८ माहितीचा अधिकार ००७०- ००६१" या लेखाशिर्षाखाली शासकीय कोषागारात करावा.

नाशिक

दिनांक

१०-०३-२०११

(मा. हि. शहा)

**राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक.**

प्रत,

- १ श्री शेख इमरान युसूफ, हनुमान गल्ली, वेशीबाहेर, मु.पो.कर्जत, जि. अहमदनगर.
- २ जन माहिती अधिकारी तथा निवासी नायब तहसिलदार, तहसिल कार्यालय, कर्जत, जि. अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा तहसिलदार कर्जत, तहसिल कार्यालय कर्जत, जि. अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ जिल्हाधिकारी अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ५ निर्णय नस्ती.

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/८२
निर्णय दिनांक १०-०३-२०११

१ श्री. विजय पुडलिक बेलहेकर,
उपासनी गल्ली, संगमनेर,
ता. संगमनेर, जि. अहमदनगर

: अपिलार्थी : उपस्थित

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा
लिपिक कॉटेज हॉस्पिटल, संगमनेर नगरपरिषद,
संगमनेर, ता. संगमनेर, जि. अहमदनगर

: प्रतिवादी : उपस्थित

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा
मुख्याधिकारी, संगमनेर नगरपरिषद,
संगमनेर, ता. संगमनेर, जि. अहमदनगर

: उपस्थित

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक १३/०४/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६(१) अन्वये त्यांचा अर्ज दि. १२/११/२००९ नुसार जन माहिती अधिकारी कॉटेज हॉस्पिटल, संगमनेर यांचेकडून, त्यांची पत्नी व मुलगी यांना दि. ७/११/२००९ रोजी तपासून दिलेल्या औषधांसंदर्भात विवेचन करून डॉक्टरांनी दिलेल्या केस पेपरच्या प्रती, औषध विभागाने दिलेल्या गोळ्या संबंधीत मॅन्युफॅक्चरर्सींगची तारिख, एक्सपायरीची तारिख इत्यादी एकूण पाच मुद्यांद्वारे माहिती मागीतली आहे.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या कागदपत्रांवरून असे दिसून येते की, जन माहिती अधिकारी तथा लिपीक, संगमनेर नगरपरिषद यांनी अपिलार्थी यांना त्यांचे पत्र दि. १७/११/२००९ नुसार माहिती पुरविली आहे. अपिलार्थी यांना त्यांचा अर्ज दि. १/१२/२००९ नुसार अपिलीय अधिकारी तथा मुख्याधिकारी, संगमनेर नगरपरिषद यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले. यामध्ये अपीलाचे कारण त्यांनी सविस्तरपणे लिहीलेले असून थोडक्यात डॉक्टरांनी केस पेपरवर जी औषधे लिहून दिली आहे त्यापेक्षा वेगळे औषध पुरविले. अशाप्रकारे खोटी व चुकीची माहिती

दिल्याचे नमूद केले आहे. प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा मुख्याधिकारी, संगमनेर नगरपरिषद, संगमनेर यांनी या प्रकरणी दि. १६/१२/२००९ रोजी सुनावणी घेतली व या निर्णयामध्ये जन माहिती अधिकारी यांनी दिलेली माहिती वस्तुस्थितीस धरून आहे. तसेच Mox Kid व Permax Kid - २५० DT ही दोन्ही औषधे एकच असून कंपनी वेगवेगळी आहे, ही तांत्रिक बाब योग्य की अयोग्य हे तपासणे प्रथम अपिलीय अधिकारी यांचे कार्यकक्षेत येत नाही असे म्हणून त्यांचे पत्र दि. १३/१/२०१० नुसार अपील अमान्य केले आहे.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी यांनी असा युक्तीवाद केला की, त्यांना चुकीची व दिशाभुल करणारी माहिती देण्यात आली आहे. तसेच प्रथम अपीलाचा निर्णय ५२ व्या दिवशी म्हणजे उशिराने निकाल देण्यात आला आहे. पुढे ते ट्रेड नेम व औषधांचे कंटेंट याबदल बोलत राहिले. आज सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी तथा लिपीक (Co-Ordinator), कॉटेज हॉस्पिटल, संगमनेर नगरपरिषद व मुख्याधिकारी, नगरपरिषद संगमनेर यांनी असा युक्तीवाद केला की, अपिलर्थीनी मूळ अर्जाव्दारे मागितलेली माहिती त्याना विहीत वेळेत पुरविण्यात आली आहे. औषध्यांची निर्माण व समाप्ती तारीख निर्धारीत करावयाचे काम औषध निर्मिती करतांना संबंधित औषध निर्माण कंपनीकडून केले जाते त्यांची पुढे असे सांगितले की, संगमनेरमध्ये नुकतेच ग्रामीण रुग्णालय कार्यरत झाल्याने, नगरपरिषदेच्या कॉटेज हॉस्पिटलमध्ये शासनाचे डॉक्टर उपलब्ध नाहीत, ते कॉलेज मधील शिकाऊ डॉक्टरसना बोलावून हॉस्पिटलचे कामकाज चालावित आहेत. ग्रामीण रुग्णालय झाल्याने कॉटेज हॉस्पिटलकडे येणाऱ्या रुग्णांची संख्या मोळ्या प्रमाणावर कमी झाली आहे. तसेच त्या वेळचे डॉक्टरांनी लिहून दिल्याप्रमाणे त्या कंपनीच्या ट्रेड नेम (Trade-Name) प्रमाणे औषधे रुग्णालयात नक्ती परंतु औषधांचे घटक (Content) सारखेच असल्याचे पाहून त्यावेळेच्या डॉक्टरच्या सल्ल्याने औषधे अपिलार्थीचे रुग्णास पुरविण्यात आली आहेत व रुग्णालयात सर्वच कंपन्यांची औषधे उपलब्ध नसतात त्यामुळे उपलब्ध कंपनीचे औषध पुरविले आहे व पुरविलेल्या औषधाची मॅन्युफ्कर्चरींगची तारिख, एक्सपायरीची तारिख इत्यादी माहिती अपिलार्थीना पुरविली आहे. Tab Mox Kid व Tab Permax-२५० DT ही दोन वेगवेगळ्या कंपन्यांनी दिलेल्या ट्रेड नेमची नांवे असून या दोन्ही औषधामध्ये Amoxicillin हे एकच औषध आहे तसेच या औषधांचा डोस १/२ (अर्धी) गोळी घेण्याविषयी डॉक्टरच्या सल्ल्याने रुग्णास सांगण्यात आले होते. प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा मुख्याधिकारी, नगरपरिषद, संगमनेर यांनी पुढे असा खुलासा केला की, सदर अपीलाची सुनावणी दि. ८/१२/२००९, ११/१२/२००९ रोजी ठेवण्यात आली होती. तथापि त्या दिवशी त्यांना शासकिय कामा निमित्त बाहेरगांवी जावे लागल्याने दि.

१६/१२/२००९ रोजी सुनावणी घेण्यात आली. या अपीलाच्या निर्णयाची प्रत अर्जदार यांना जन माहिती अधिकारी, कॉटेज हॉस्पिटल हे दि. १३/१/२०१० व १४/१/२०१० रोजी द्यावयास गेले असता अपिलार्थी यांनी पत्र घेण्यास नकार दिला. पत्र घेतले नाही याबाबत श्री.मिसाळ यांनी दिलेल्या रिपोर्टची प्रत त्यांनी दाखल केली आहे. तदनंतर सदरच्या निर्णयाची प्रत रजिस्टर पोस्टाने दि. १६/१/२०१० रोजी पाठविली व ती अपिलार्थी यांना दि. १८/१/२०१० रोजी मिळाली आहे. अपिलार्थी यांनी निर्णयाचे टपाल समक्ष स्विकारले असते तर विलंब दिसून आला नसता त्यामुळे अपीलाचा निर्णय उशिराने देण्याचा त्यांचा काही उद्देश नाही.

अपिलार्थी हे ट्रेड नेम व औषधाचे घटक (Content) याबाबत वारंवार शंका उपस्थित करत असल्याने व सध्या कॉटेज हॉस्पिटलमध्ये शासकिय मेडिकल ॲफिसर किंवा मेडिकल सुपरिंटेंडेंट नसल्याने त्यांच्या या तांत्रिक मुद्द्याबाबतची तक्रार ते जिल्हा शल्य चिकित्सक, शासकिय जिल्हा रूग्णालय, अहमदनगर यांचेकडे करू शकतात.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे, उपरोक्त घटनाक्रम, अपिलार्थी व उत्तरवादी यांचा युक्तीवाद पहाता, अपिलार्थीना अधिनियमानुसार विहीत वेळेत माहिती पुरविली असल्याने, अपिलार्थी यांनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील निकाली काढण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्र. ८२/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक १०-०३-२०११

(मा. हि. शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री. विजय पुंडलीक बेल्हेकर, उपासनी गल्ली, संगमनेर, जि. अहमदनगर
- २ जन माहिती अधिकारी तथा लिपीक, कॉटेज हॉस्पिटल, संगमनेर नगरपरिषद, संगमनेर, जि. अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा मुख्याधिकारी, संगमनेर नगरपरिषद, जि.अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/७५
निर्णय दिनांक : १०-०३-२०११

१ श्री राहुल मधुकर सदाफुले,
मु.पो.ता.जामखेड, जि. अहमदनगर.

: अपिलार्थी : अनुपस्थित

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा
ग्रामविकास अधिकारी, ग्रामपंचायत कार्यालय,
जामखेड, जि. अहमदनगर

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा
विस्तार अधिकारी, पंचायत समिती जामखेड,
जि. अहमदनगर.

: प्रतिवादी : उपस्थित

उपस्थित

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक १२/४/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६ (१) अन्वये त्यांचा अर्ज दिनांक ३०/१०/२००९ नुसार जन माहिती अधिकारी तथा ग्राम विकास अधिकारी, ग्रामपंचायत कार्यालय, जामखेड, जि. अहमदनगर यांचेकडून इंदिरा आवास योजनेअंतर्गत दिल्या गेलेल्या व दिल्या जाणाऱ्या घरकुल बाबत सन २००५ ते २००९ या कालावधीतील माहिती एकूण १० मुद्यांद्वारे मागितली आहे. अपिलार्थी यांनी त्यांच्या मूळ अर्जात माहिती समक्ष हवी आहे असे नमूद केले आहे. माहिती प्राप्त न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दि. १/१२/२००९ नुसार अपिलीय अधिकारी तथा विस्तार अधिकारी पंचायत समिती, जामखेड यांचेकडे दाखल केला.

अपिलार्थी आज सुनावणीच्या दिवशी उपस्थित नाहीत. त्यामुळे त्यांनी आयोगाकडे कलम १९ (३) खाली दाखल केलेले अपील हाच त्यांचा युक्तीवाद गृहित धरण्यात येत आहे. या अपील अर्जात अपिलाची कारणे अशी नमूद केलेली आहे की, प्रथम अपिलीय अधिकारी यांनी माहिती देणेबाबत आदेश देऊनही माहिती देण्यास नकार दिला. आज सुनावणीच्या दिवशी प्रथम अपिलीय

अधिकारी तथा विस्तार अधिकारी (पंचायत) पंचायत समिती, जामखेड यांनी असा युक्तीवाद केला की, प्रथम अपील प्राप्त झाल्यानंतर अपिलार्थी सुनावणी दि. २२/१२/२००९ रोजी ठेवल्याचे अपिलार्थीनी पत्र दि. ७/१२/२००९ नुसार रजिष्टर पोस्टाने कळवले. नंतर सुनावणीची तारीख पुढे ढकलून दि. ११/१/२०१० रोजी सुनावणी घेण्यात आली व त्या सुनावणीच्या वेळेस पा.क्र. १ ते ३५ अशी माहिती अपिलार्थीना देण्यात आली. व तसे अपिलार्थी यांनी माहिती मिळाल्याप्रित्यर्थ अपिलाच्या निर्णयावर सही केली आहे. अपिलकर्त्याला द्यावयाची राहिलेली उर्वरित माहिती दि. १५/१/२०१० पर्यंत देण्यात यावी असा निर्णय प्रथम अपिलीय अधिकारी यांनी दिला.

विद्यमान जन माहिती अधिकारी व प्रथम अपिलीय अधिकारी यांनी मान्य केले की, अपिलार्थीना परिपूर्ण माहिती देण्यात आलेली नाही. तरी जन माहिती अधिकारी तथा विद्यमान ग्रामविस्तार अधिकारी, ग्रामपंचायत जामखेड यांना असे आदेशित करण्यात येते की, अपिलार्थीनी त्यांच्या मूळ अर्जाद्वारे मागणी केलेली परिपूर्ण माहिती, आदेश प्राप्त होताच ८ दिवसात रजिष्टर पोस्टाने अपिलार्थीना पुरवावी. प्रथम अपिलीय अधिकारी यांनी पुढे असा युक्तीवाद केला की, अपिलार्थी हे वारंवार तीच तीच माहिती वेगवेगळ्या अर्जाद्वारे मागत असतात. इंदिरा आवास योजने बाबतही त्यांनी पूर्वी माहिती मागितली आहे व ती त्यांना वेळेत पुरविण्यात आली आहे.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे, उत्तरवादी यांचा युक्तीवाद पाहता, या प्रकरणी असे दिसून येते की, अपिलार्थीना प्रथमतः दि. ११/१/२०१० ला माहिती पुरविली असल्याने ४२ दिवस विलंबाने माहिती पुरवून तत्कालिन जन माहिती अधिकारी तथा ग्रामविकास अधिकारी, (श्री. शिंदे आर.ए.) ग्रामपंचायत जामखेड यांनी अधिनियमाच्या कलम ७ (१) चे उल्लंघन केले आहे. त्यामुळे त्यांचेवर अधिनियमाच्या कलम २० (१) अन्वये रुपये १०,५००/- ची शास्ती कालादण्यात येऊ नये याबाबतचा खुलासा हे आदेश प्राप्त होताच ३० दिवसात थेट आयोगाकडे सादर करावा. विहित मुदतीत खुलासा प्राप्त न झाल्यास त्यांचे काही म्हणणे नाही असे गृहित धरून शास्तीचे आदेश काम करण्यात येतील.

उपरोक्त विवेचनाच्या आधारे अपिलार्थीनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील अंशतः मान्य करण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

- अपील क्रमांक ७५/२०१० अंशतः मान्य करण्यात येत आहे.

२. तत्कालिन जन माहिती अधिकारी तथा ग्रामविकास अधिकारी, (श्री.शिंदे आर.ए.) ग्रामपंचायत जामखेड यांनी अपिलार्थीना ४२ दिवस विलंबाने माहिती पुरवून अधिनियमाच्या कलम ७(१) चे उल्लंघन केले आहे. त्यामुळे त्यांचेवर अधिनियमाच्या कलम २० (१) अन्वये रूपये १०,५००/- ची शास्ती का लादण्यात येऊ नये याबाबतचा खुलासा त्यांनी हे आदेश प्राप्त होताच ३० दिवसात थेट आयोगाकडे सादर करावा. विहित मुदतीत खुलासा प्राप्त न झाल्यास त्यांचे काही म्हणणे नाही असे गृहित धरून शास्तीचे आदेश काम करण्यात येतील.

नाशिक

दिनांक

१०-०३-२०११

(मा. हि. शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री राहुल मधुकर सदाफुले, मु.पो.ता.जामखेड,जि. अहमदनगर.
- २ जन माहिती अधिकारी तथा ग्रामविकास अधिकारी, ग्रामपंचायत कार्यालय, जामखेड, जि. अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा विस्तार अधिकारी, पंचायत समिती, जामखेड, जि.अहमदनगर यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती.

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/८०
निर्णय दिनांक : १०/०३/२०११

१ श्री. चिताळ रमेश भाऊसाहेब,
मु. वाकोडी, पो. दरेवाडी,
ता. जि. अहमदनगर.

: अपिलार्थी : अनुपस्थित

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा
क्षेत्रीय अधिकारी,
सहकारनगर क्षेत्रीय कार्यालय,
पुणे महानगरपालिका, पुणे.

: प्रतिवादी : उपस्थित

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा
उप आयुक्त क्र. ३,
पुणे महानगरपालिका झोन ३, पुणे.

: उपस्थित

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक
१३/४/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६ (१) अन्वये त्यांचा
अर्ज दिनांक २०/११/२००९ नुसार जन माहिती अधिकारी तथा मुख्याधिकारी, क्षेत्रीय कार्यालय,
पद्धावती, पुणे महानगरपालिका, पुणे यांचेकडे मोरे वस्ती (पद्धावती) येथील घर क्र.६२/ब हे
चंदाबाई पांडुरंग जाधव यांना दिल्याबाबत काही मुद्द्यांवर माहिती मागितली आहे. माहिती प्राप्त न इ
गाल्याचे कारण दर्शवून अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दि.१०/२/२०१० नुसार अपिलीय अधिकारी पुणे
महानगरपालिका यांचेकडे प्रथम अपील दाखल केले.

आज सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी तथा क्षेत्रीय अधिकारी पुणे
महानगरपालिका, सहकारनगर क्षेत्रीय कार्यालय आणि प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा उप आयुक्त
क्र.३ पुणे महानगरपालिका यांनी असा युक्तीवाद केला की, क्षेत्रिय अधिकारी यानी त्यांचे पत्र

दि.१४/१२/२००९ नुसार अपिलार्थीच्या मूळ अर्जास प्रथम प्रतिसाद देऊन अपिलार्थीना आवश्यक ती माहिती पुरवली. हे पत्र त्यांनी यु.पी.सी.ने पाठविल्याबाबत पोस्टाचे प्रमाणपत्र दाखल केले आहे. तसेच त्यांनी असाही युक्तीवाद केला की, या पूर्वीही ही माहिती अपिलार्थीना यु.पी.सी.ने पाठवली होती. त्यांचे पत्र दि.१४/१२/२००९ नुसार त्यांनी असे कळविले की, पुणे महानगरपालिका फोटोपास सन २०००-२००१ योजनेत झोपडपट्टी धारकांकडून नवीन फोटोपास मिळण्याकरता विहित नमुन्यातील अर्ज क्र.४२५३८ अन्वये भरून घेण्यात येऊन सदर झोपडी ही दि.०९/१/१९९५ पूर्वीची असल्याबाबत निवडणूक यादीतील मतदान यादी क्रमांक, पान क्रमांक, नमुद करून श्रीमती जाधव चंदाबाई पांडुरंग यांचा फोटोपास काढण्यात आल्याचे नमुद केले आहे. त्यांनी पुढे असा युक्तीवाद केला की, दि.१०/२/२०१० चा प्रथम अपील अर्ज बिबवेवाडी क्षेत्रीय कार्यालयात दि.१६/२/२०१० रोजी प्राप्त झाला. बिबवेवाडी क्षेत्रीय कार्यालयाने त्यांचे पत्र दि.०९/३/२०१० अन्वये तो अर्ज सहकारनगर, क्षेत्रीय कार्यालयाकडे वर्ग केला व तसे अपिलार्थीना कळविले. सहकारनगर, क्षेत्रीय कार्यालयाने त्यांचे पत्र दि.२०/३/२०१० नुसार सदरचा अर्ज, उप आयुक्त क्र.३ या कार्यालयाकडे पाठविला व उप आयुक्त कार्यालयाकडे तो अर्ज दि.२२/३/२०१० रोजी प्राप्त झाला. अपिलीय प्राधिकारी तथा उप आयुक्त विकास क्र.३ यांनी त्यांचे पत्र दि.२५/३/२०१० नुसार अपिलार्थी यांना, अपील अर्ज विहित मुदतीत दाखल न केल्यामुळे अधिनियमाच्या कलम १९(१) प्रमाणे नाकारण्यात येत असल्याचे कळविले. त्यांनी असा युक्तीवाद केला की, हे पत्र अपिलार्थीना पाठविल्याबाबत पोस्टाचा दाखला घेण्यात आला आहे. तसेच जावक नोंदवहीचीही झेरॉक्स प्रत दाखल केली. त्यामुळे या प्रकरणी सुनावणी घेण्यात आली नाही अथवा आदेश निर्गमित करण्यात आले नाही.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे, उत्तरवादी यांचा युक्तीवाद तसेच वरील घटनाक्रम पाहता असे दिसून येते की, अपिलार्थी यांना अधिनियमातील तरतूदीनुसार विहित वेळेत माहिती पुरवण्यात आलेली आहे. तसेच प्रथम अपिलाचा अर्जही अपिलार्थीनी योग्य त्या प्राधिकाऱ्याकडे न केल्याने तो संबंधित अपिलीय अधिकाऱ्याकडे पोहोचण्यास विलंब झाला आहे.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थी यांनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील निकाली काढण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्रमांक ८०/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक ०९/०३/२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,

खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री. चिताळ रमेश भाऊसाहेब, मु. वाकोडी, पो. दरेवाडी, ता.जि. अहमदनगर.
- २ जन माहिती अधिकारी तथा क्षेत्रीय अधिकारी, सहकारनगर क्षेत्रीय कार्यालय, पुणे महानगरपालिका, पुणे यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा उप आयुक्त झोन क्र.३, पुणे महानगरपालिका, पुणे यांना या निकालपत्रातील नोंदी संदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती.